

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL EDUCAȚIEI

ORDIN

privind aprobarea Metodologiei de organizare a Programului „Școala altfel”

Având în vedere prevederile art. 115 din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările ulterioare, prevederile art. 4 din Ordinul ministrului educației nr. 3.800/2023 privind structura anului școlar 2023—2024, și ale Ordinului ministrului educației nr. 6.072/2023 privind aprobarea unor măsuri tranzitorii aplicabile la nivelul sistemului național de învățământ preuniversitar și superior,

ținând cont de Referatul de aprobare nr. 2.621DGIP din 25.09.2023 al Direcției generale învățământ preuniversitar, în temeiul prevederilor art. 13 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 369/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Metodologia de organizare a Programului „Școala altfel”, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — (1) Direcția generală învățământ preuniversitar, Direcția generală management resurse umane și rețea școlară, Direcția minorități, inspectoratele școlare județene/al municipiului București și unitățile de învățământ preuniversitar duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

(2) În cuprinsul prezentului ordin, începând cu data reorganizării instituțiilor subordonate Ministerului Educației, denumirea „inspectoratele școlare județene/Inspectoratul Școlar al Municipiului București” se va citi „direcția județeană de învățământ preuniversitar/Direcția Municipiului București de Învățământ Preuniversitar”.

Art. 3. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin, orice dispoziții contrare se abrogă.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul educației,
Gigel Paraschiv,
secretar de stat

București, 5 octombrie 2023.

Nr. 6.479.

ANEXĂ

METODOLOGIE de organizare a Programului „Școala altfel”

CAPITOLUL I Prevederi generale

Art. 1. — (1) „Școala altfel” este un program care se desfășoară la nivel național și are ca scop dezvoltarea atât a competențelor din curriculumul național, cât și a unor competențe complementare acestora, în funcție de prioritățile stabilite anual de Ministerul Educației, fiind centrat pe obiectivele de învățare la vârstă antepreșcolară, respectiv pe nevoile de învățare ale preșcolarilor și elevilor, identificate la nivelul unității de învățământ.

(2) Prioritățile Ministerului Educației pentru Programul „Școala altfel” sunt stabilite anual și comunicate inspectoratelor școlare județene/Inspectoratului Școlar al Municipiului București, prin notă semnată de secretarul de stat pentru învățământ preuniversitar.

Art. 2. — (1) Programul „Școala altfel” are o durată de 5 zile consecutive lucrătoare în timpul anului școlar și este derulat pe baza unei planificări ce rămâne la decizia fiecărei unități de învățământ, conform ordinului ministrului educației privind structura anului școlar valabil în anul școlar respectiv.

(2) Unitățile de învățământ primar, gimnazial și liceal din cadrul sistemului național de învățământ preuniversitar planifică și organizează obligatoriu Programul „Școala altfel”, conform prezentei metodologii.

(3) În unitățile de învățământ antepreșcolar și preșcolar se stabilește o săptămână din anul școlar, în care se vor planifica și derula activități care să răspundă priorităților stabilite de Ministerul Educației în anul respectiv, fără obligația de a urma toate etapele din prezenta metodologie.

(4) În cuprinsul prezentei metodologii, începând cu data reorganizării instituțiilor subordonate Ministerului Educației, denumirea „inspectoratele școlare județene/Inspectoratul Școlar al Municipiului București” se va citi „direcțiile județene de învățământ preuniversitar/Direcția Municipiului București de Învățământ Preuniversitar”.

Art. 3. — În vederea dezvoltării competențelor menționate la art. 1 alin. (1), în cadrul programului se recomandă utilizarea:

a) tehnicilor de învățare colaborativă, inclusiv bazată pe proiecte;

b) metodelor de schimbare socială: bibliotecă vie, teatru forum, teatru ziar;

c) dezbaterilor;

d) filmelor artistice, documentare și de animație cu caracter educativ;

e) resurselor educaționale online;

f) abordărilor transdisciplinare, interdisciplinare sau pluridisciplinare.

Art. 4. — Activitățile planificate și derulate în cadrul Programului „Școala altfel” reflectă atât prioritățile de învățare

pentru vârsta antepreșcolară, cât și preocupările și interesele preșcolărilor și elevilor. În implementarea Programului „Școala altfel” este esențială asigurarea unui grad ridicat de implicare a elevilor în proiectarea, derularea și evaluarea activităților de învățare.

Art. 5. — Cadrele didactice continuă pe tot parcursul anului școlar activitățile cu rezultate pozitive derulate în cadrul Programului „Școala altfel”.

Art. 6. — (1) Activitățile Programului „Școala altfel” sunt proiectate și derulate în parteneriat cu elevi, alte cadre didactice, părinți, reprezentanți ai instituțiilor, autorităților, companiilor sau organizațiilor nonguvernamentale locale, ținând cont și de resursele, inclusiv cele financiare, disponibile în unitatea de învățământ.

(2) În derularea activităților Programului „Școala altfel”, cadrele didactice, elevii și părinții identifică și valorifică resurse locale. Această abordare contribuie la dezvoltarea creativității, abilităților de rezolvare a problemelor și a colaborării dintre cadre didactice, elevi, părinți și comunitate.

(3) În perioada Programului „Școala altfel”, unitățile de învățământ preuniversitar pot organiza activități în colaborare cu unitățile pentru activități extrașcolare: palatele și cluburile copiilor, cluburile sportive școlare, centrele județene de excelență.

(4) Pentru desfășurarea activităților planificate, cadrele didactice, elevii, părinții și partenerii unităților de învățământ colaborează în vederea asigurării resurselor necesare, având acces la infrastructura și logistica școlii. În implementarea programului pot fi utilizate și resurse extrabugetare.

(5) Cadrele didactice asigură supravegherea și siguranța preșcolărilor și elevilor pe parcursul desfășurării activităților, conform legislației în vigoare.

(6) Părinții pot decide să susțină financiar activitățile desfășurate în cadrul Programului „Școala altfel”, prin asociația de părinți cu personalitate juridică, cu respectarea prevederilor legale în domeniul financiar sau pot face demersuri privind atragerea de resurse financiare extrabugetare. Este interzisă și constituie abatere disciplinară implicarea elevilor sau a personalului din unitatea de învățământ în strângerea de fonduri de la părinți și/sau gestionarea fondurilor asociației de părinți utilizate în derularea Programului „Școala altfel”.

Art. 7. — (1) În perioada alocată Programului „Școala altfel” activitățile se desfășoară în conformitate cu un orar special, în fiecare dintre cele 5 zile.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), pentru învățământul liceal — filiera tehnologică și pentru învățământul profesional se pot organiza, în această perioadă, activități prevăzute în curriculumul de specialitate, la stagiile de pregătire practică, urmărind și scopul Programului „Școala altfel” prevăzut la art. 1.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (1), pentru învățământul postliceal, în săptămâna dedicată Programului „Școala altfel” se organizează activități de instruire practică.

Art. 8. — (1) Participarea la Programul „Școala altfel” este obligatorie atât pentru elevi, cât și pentru toate cadrele didactice din unitatea de învățământ.

(2) Unitatea de învățământ are obligația de a stabili oferta de activități din cadrul Programului „Școala altfel” astfel încât să poată asigura, prin oferte alternative, participarea la aceste activități a tuturor elevilor și cadrelor didactice.

(3) În situația în care pe întreaga perioadă a programului sau doar în anumite zile, din motive obiective, nu se pot organiza activități conform orarului stabilit pentru Programul „Școala altfel”, se desfășoară alte activități educative care contribuie la formarea și dezvoltarea competențelor din curriculumul național.

Art. 9. — Activitățile din cadrul Programului „Școala altfel” se pot realiza în unitatea de învățământ sau în afara acesteia, respectându-se prevederile legale cu privire la siguranța elevilor.

Art. 10. — Orice deplasare în afara unității de învățământ trebuie să aibă un pronunțat caracter educativ. Nu sunt permise deplasări ale preșcolărilor/elevilor pe durata întregului program (5 zile sau mai mult) și deplasările în afara localității care presupun costuri și pentru care unitatea de învățământ nu a identificat surse de finanțare.

Art. 11. — În vederea îndeplinirii scopului Programului „Școala altfel”, inspectorii școlari din cadrul inspectoratelor școlare județene/Inspectoratului Școlar al Municipiului București, respectiv consilierii școlari din cadrul centrelor de resurse și asistență educațională oferă sprijin cadrelor didactice și echipelor de coordonare în proiectarea activităților.

Art. 12. — Nerespectarea prezentei metodologii atrage aplicarea sancțiunilor prevăzute de Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările ulterioare, și de Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar în vigoare.

CAPITOLUL II

Proiectarea, planificarea și desfășurarea activităților din cadrul Programului „Școala altfel”

Art. 13. — În vederea planificării activităților din cadrul Programului „Școala altfel”, în termen de maximum 30 de zile calendaristice de la începerea anului școlar se stabilesc:

a) echipa de coordonare a Programului „Școala altfel”, alcătuită din director/director adjunct, cel puțin 1 membru din comisia pentru întocmirea orarului, cadre didactice, consilierul școlar, mediatorul școlar, reprezentanți ai elevilor, reprezentanți ai părinților;

b) calendarul de derulare a Programului „Școala altfel”, care va cuprinde:

- (i) perioada de identificare a nevoilor și intereselor preșcolărilor/elevilor;
- (ii) perioada de alcătuire a ofertei „Școala altfel”;
- (iii) perioada de desfășurare a programului;
- (iv) perioada de reflecție/analiză a rezultatelor.

Art. 14. — Componenta echipei de coordonare și calendarul Programului „Școala altfel” vor fi analizate în cadrul consiliului profesoral și aprobate de consiliul de administrație al unității de învățământ. La ședința consiliului profesoral vor fi invitați reprezentanți ai elevilor și părinților.

Art. 15. — Echipa de coordonare a Programului „Școala altfel” are următoarele atribuții:

- a) identificarea nevoilor și intereselor preșcolărilor/elevilor;
- b) centralizarea propunerilor de activități;
- c) centralizarea opțiunilor elevilor/preșcolărilor;
- d) întocmirea orarului;
- e) rezervarea spațiilor și a altor facilități ale unității de învățământ;
- f) monitorizarea desfășurării Programului „Școala altfel”;
- g) analiza rezultatelor Programului „Școala altfel” și elaborarea raportului sintetic.

Art. 16. — (1) Identificarea nevoilor și intereselor preșcolărilor/elevilor se realizează de către echipa de coordonare a programului, în colaborare cu profesorii de învățământ preșcolar/profesorii de învățământ primar/diriginții și părinții/reprezentanții legali.

(2) Alcătuirea ofertei Programului „Școala altfel” se realizează astfel:

- a) cadrele didactice, elevii, părinții și partenerii unității de învățământ sunt informați (prin afișarea la avizier, site, e-mail, discuții etc.) cu privire la formatul de înscriere (forma de prezentare) a activităților în oferta unității de învățământ pentru Programul „Școala altfel” și nevoile/interesele identificate în rândul preșcolărilor/elevilor, cu cel puțin 3 săptămâni înainte de termenul-limită pentru elaborarea ofertei;

b) activitățile cuprinse în Programul „Școala altfel” sunt proiectate de cadre didactice în parteneriat cu elevi, alte cadre didactice, părinți, reprezentanți ai instituțiilor, autorităților, companiilor sau organizațiilor nonguvernamentale locale, ținând cont de resursele disponibile în unitatea de învățământ;

c) propunerile de activități sunt înaintate și de către elevi, părinți sau parteneri ai unității de învățământ, respectând calendarul și forma de prezentare agreeate la nivelul unității de învățământ. Activitățile propuse de elevi, părinți sau parteneri ai unității de învățământ se desfășoară în prezența și sub supravegherea a cel puțin unui cadru didactic;

d) echipa de coordonare centralizează activitățile educative propuse de cadrele didactice, elevii, părinții sau partenerii unităților de învățământ și elaborează oferta de activități a Programului „Școala altfel”;

e) în cazul în care în oferta unității de învățământ pentru Programul „Școala altfel” există activități care presupun costuri pentru părinți, unitatea oferă în mod obligatoriu alternative gratuite similare;

f) pentru activitățile care implică suport financiar, unitatea de învățământ se asigură că există resursele necesare pentru ca toții copiii unei grupe/clase care au optat pentru acestea să poată participa la ele.

(3) Înscrierea și distribuirea preșcolariilor/elevilor la activitățile Programului „Școala altfel” se realizează astfel:

a) profesorul pentru învățământ preșcolar/profesorul pentru învățământ primar/dirigintele prezintă preșcolariilor/elevilor și părinților oferta de activități a Programului „Școala altfel” și centralizează înscrierile individuale sau de grup ale acestora. Profesorii pentru învățământ preșcolar/profesorii pentru învățământ primar/diriginții oferă elevilor/părinților clarificări, dacă este cazul, în legătură cu activitățile cuprinse în oferta programului. După finalizarea înscrierilor, profesorii pentru învățământ preșcolar/profesorii pentru învățământ primar/diriginții întocmesc listele finale cu elevii distribuiți pe activități;

b) în cazul unităților de învățământ antepreșcolar, cadrele didactice vor stabili derularea activităților din cadrul programului pe grupe, conform priorităților anuale al Ministerului Educației și după consultarea cu părinții;

c) activitățile din Programul „Școala altfel” la care sunt înscriși preșcolarii/elevii trebuie să însumeze cel puțin numărul de ore la care aceștia ar fi participat într-o săptămână obișnuită de școală.

(4) Orarul detaliat al Programului „Școala altfel” este elaborat de către echipa de coordonare și instituit prin decizia consiliului de administrație.

(5) Cadrele didactice ale căror activități nu întrunesc numărul minim proiectat de preșcolari/elevi înscriși participă și sprijină derularea celorlalte activități din unitatea de învățământ.

(6) Cu cel puțin două săptămâni înainte de perioada pentru care s-a planificat desfășurarea Programului „Școala altfel”, conducerea unității de învățământ comunică inspectoratului școlar orarul programului.

(7) Orarul Programului „Școala altfel” și distribuția antepreșcolariilor/preșcolariilor/elevilor pe activități sunt afișate în școală și comunicate elevilor și părinților cu cel puțin două săptămâni înainte de perioada pentru care s-a planificat programul.

CAPITOLUL III

Evaluarea/Autoevaluarea învățării în cadrul Programului „Școala altfel”

Art. 17. — Evaluarea contribuției activităților organizate în unitatea de învățământ la dobândirea cunoștințelor, abilităților și atitudinilor vizate prin Programul „Școala altfel” se realizează după cum urmează:

a) elevii își autoevaluează implicarea în activitățile desfășurate și reflectează asupra învățării — în scris

(chestionar, mesaje scrise), prin desen sau oral (reflecții de grup, focus-grup), ghidați de profesorul pentru învățământ primar/dirigintele clasei;

b) cadrele didactice evaluează abilitățile și atitudinile antepreșcolariilor, respectiv cunoștințele, abilitățile și schimbările de atitudini ale preșcolariilor/elevilor, prin observare, atât pe parcursul Programului „Școala altfel”, cât și după încheierea acestuia.

Art. 18. — Modul de colectare și centralizare a rezultatelor și reflecțiilor este la alegerea cadrelor didactice din unitatea de învățământ. Feedbackul colectat și reflecțiile/observațiile vor fi valorificate de cadrele didactice pentru a evalua relevanța și utilitatea activităților de învățare desfășurate conform scopului enunțat al programului și pentru a le transfera pe cele eficiente în activitatea de la clasă.

Art. 19. — Evaluarea se bazează pe profesionalismul și integritatea colectivului unității de învățământ și dorința acestuia de a identifica și testa soluții pentru dezvoltarea armonioasă a antepreșcolariilor/preșcolariilor/elevilor.

CAPITOLUL IV

Monitorizarea și valorificarea rezultatelor Programului „Școala altfel”

Art. 20. — Directorul unității de învățământ monitorizează prezența antepreșcolariilor/preșcolariilor/elevilor și a cadrelor didactice la activitățile Programului „Școala altfel”. Activitățile educative aprobate se înscriu în condica de prezență a cadrelor didactice, absențele elevilor se înscriu la rubrica Purtare din catalog.

Art. 21. — În săptămâna planificată pentru desfășurarea Programului „Școala altfel”, inspectoratele școlare delegă inspectorii școlari pentru monitorizarea activităților organizate de unitățile de învățământ în cadrul Programului „Școala altfel”.

Art. 22. — În cadrul inspecțiilor școlare se evaluează participarea cadrelor didactice și a antepreșcolariilor/preșcolariilor/elevilor la Programul „Școala altfel” și respectarea prevederilor prezentei metodologii.

Art. 23. — La cel târziu trei săptămâni după încheierea Programului „Școala altfel”, în fiecare unitate de învățământ, în cadrul primului consiliu profesoral, se vor analiza:

a) satisfacția cadrelor didactice privind activitățile derulate și rezultatele observate;

b) schimbările percepute privind așteptările, atitudinile, motivația și preocupările observate în rândul preșcolariilor/elevilor;

c) nevoile și dificultățile identificate în rândul elevilor și măsurile de prevenire, sprijin sau remediere necesare pentru buna desfășurare a activității didactice;

d) soluții de adaptare a activităților experimentate în cadrul Programului „Școala altfel” pentru a putea fi folosite pe tot parcursul anului școlar, în cadrul proceselor educative organizate pe discipline școlare;

e) soluții de îmbunătățire a modului de organizare a Programului „Școala altfel” în următorul an.

Art. 24. — La activitatea de analiză/reflecție din cadrul consiliului profesoral vor fi invitați și reprezentanți ai elevilor și părinților, precum și ai altor instituții/organizații nonguvernamentale implicate în activitățile de învățare din Programul „Școala altfel”. În urma acestei analize se va întocmi un raport sintetic al programului, care va oferi informații privind prezența preșcolariilor/elevilor și a cadrelor didactice la activități și va evidenția reușitele, dificultățile, resursele și soluțiile identificate de unitățile de învățământ pentru dezvoltarea de către preșcolari/elevi a competenței de învățare și a abilităților socioemoționale.

Art. 25. — Ședința de analiză va fi condusă de directorul unității de învățământ, care va asigura colectarea informațiilor relevante pentru elaborarea raportului de evaluare a Programului „Școala altfel”, pe care îl va transmite ulterior către inspectoratul școlar.

Art. 26. — La sfârșitul anului școlar, inspectoratele școlare vor include în raportul privind starea învățământului un capitol referitor la Programul „Școala altfel”.

CAPITOLUL V

Diseminarea și recunoașterea exemplelor de bune practici identificate în cadrul programului

Art. 27. — Unitățile de învățământ sunt încurajate să promoveze activitatea și rezultatele Programului „Școala altfel” în rândul părinților și al publicului larg. Vor fi folosite mijloace de promovare, precum prezentarea activităților pe site-ul propriu, pe site-urile partenerilor implicați în activități, informări/articole în mass-media locală sau centrală, fotografii, filme.

Art. 28. — În baza instrumentelor și criteriilor de evaluare agreeate, fiecare unitate de învățământ va selecta o activitate din cele desfășurate, cu care să participe la competiția „Școala altfel” desfășurată la nivel județean/al municipiului București.

Art. 29. — Pentru a participa la competiția organizată la nivel județean/al municipiului București, unitatea de învățământ va încărca pe site-ul inspectoratului școlar dosarul celei mai bune activități selectate, la rubrica dedicată competiției din cadrul Programului „Școala altfel”.

Art. 30. — La nivel județean/al municipiului București, competiția își propune să selecteze și să promoveze pe site-ul inspectoratului școlar zece activități care s-au desfășurat în cadrul Programului „Școala altfel” și s-au dovedit eficiente în dezvoltarea competențelor de învățare și a abilităților socioemoționale.

Art. 31. — Selecția activităților se va face de către o comisie constituită la nivel județean/al municipiului București, în baza unor criterii stabilite de inspectoratul școlar printr-o procedură transparentă, prin implicarea consiliului județean/al municipiului București al elevilor, a organizațiilor reprezentative ale părinților și a consiliului consultativ al cadrelor didactice. Criteriile și modul de evaluare vor fi stabilite de fiecare inspectorat școlar și comunicate unităților de învățământ din subordine și publicului larg în timp util, dar nu mai târziu de data de 20 octombrie. Termenul-limită de trimitere a dosarelor activităților selectate de fiecare școală este 16 iunie.

Art. 32. — Fiecare inspectorat școlar va stabili, prin decizie a inspectorului școlar general, componența comisiei de evaluare a dosarelor activităților primite de la unitățile de învățământ. Comisia va evalua dosarele depuse, în conformitate cu modalitățile și criteriile stabilite la nivelul inspectoratului școlar și comunicate public.

Art. 33. — În baza instrumentelor și a criteriilor de evaluare stabilite la nivelul inspectoratelor școlare, activitățile desfășurate pot fi premiate la nivelul județului/al municipiului București, cu sprijinul autorităților administrației publice locale, al partenerilor educaționali, din resurse proprii etc. și vor fi publicate pe site-urile inspectoratelor școlare ca exemple de bună practică.

Art. 34. — La nivel județean/al municipiului București, inspectoratul școlar va selecta și zece exemple de orare detaliate ale Programului „Școala altfel”, din unitățile de învățământ în care acest program se desfășoară cu succes, ca modele de organizare și derulare a programului, în conformitate cu scopul prevăzut la art. 1.